Yazar Administrator
Cuma, 06 Ocak 2012 22:17

Hukuk uyuşmazlıklarında arabulucu kullanılmasını düzenleyen tasarı tartışma yarattı. İstanbul Baro Başkanı Kocasakal tasarıyı eleştirirken, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Coşar çekimser kaldı Adalet Komisyonu, geçen dönem görüşülemediği için kadük kalan ve bu dönem yenilenen Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı'nı alt komisyona sevk etti. Ancak, hukuk uyuşmazlıklarının arabuluculuk yoluyla çözümünü düzenleyen tasarı, hukukçular arasında tartışma yarattı. İşte görüşler:

Doç. Dr. Ümit Kocasakal (İstanbul Barosu Başkanı):
"İlkesel olarak arabuluculuk kurumuna karşıyız. Biz buna arabozuculuk diyoruz. Arabulucular avukat da olsa karşıyız. Arabuluculuk bir yargısal faaliyet. Bu, teknik anlamda Anayasa'nın 6. maddesine aykırı. Ayrıca, 9. maddede ise, 'Yargı yetkisi Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır' diyor. Arabuluculuk ile bu yargı yetkisinin bir kısmı belirli kişilere devredilmiş oluyor.

Bu sistem bir tür modern kadılıktır. Uzun zamandır telaffuz edilen çok hukukluluğun yasal alt yapıya kavuşturulmasıdır. Tasarıda, sistematik bazı yöntemlere göre deniyor. Bu da töresel, yöresel ve dinsel ilkelere göre çözülmesi demek.
Dolayısıyla vatandaşın hakkı ve hukuku mafyanın, tarikatlerin ve cemaatlerin insafına terk edilmiş olacak. Avrupa ülkelerinin sosyal yapısı ile bizimki aynı değil. Kaldı ki oralarda da başarılı olduğu gözükmüyor. Adaletin bir kısmı özelleştirilmiş olacak."

'Çekincelerimiz var'
Vedat Ahsen Coşar (Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı):
"Arabulucu herhangi bir şekilde taraflara emretmez. Karar da vermez. İhtilafın giderilmesi konusunda tarafları bir noktada birleştirmeye çalışır. Türkiye'de yargı yükü çok fazla, bunu azaltmak amacıyla geliştirilen bir araç olacaktır. Birçok ülkede uygulanıyor. Türkiye'de yürürlüğe girerse şayet, yargıyla ilgili sorunları hemen çözecek diye bir şey yok. Arabuluculuk kurumuna ilke olarak karşı değiliz. Ancak Meclis'in gündeminde olan düzenleme ile ilgili çekincelerimiz var. Birincisi, arabulucuların mutlaka hukuk fakültesi mezunu olmalarını istiyoruz. İkincisi, sürecin mahkeme bağlantılı olması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu yapı içerisinde akademisyenlerin ve baroların da olması gerekir. Sivil ve özerk bir kurum olması gerektiği fikrindeyiz. Üçüncüsü ise, arabuluculukla ilgili eğitimi Adalet Bakanlığı ve

hukuk fakültelerinin de içinde bulunduğu bir sistem vermeli. Şeriat hukuku korkusu, gerçek dışı bir korku. Kadı sistemiyle hiçbir alakası yok. Arabulucular hukuk fakültesi mezunu olduktan sonra mesleğimize aykırı bir tarafı olmayacak."

'Hukuk eğitimi gerektirmez'
Yrd. Doç. Dr. Seda Kalem (Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi):
"Arabuluculuk, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden bir tanesi. Kimse adına karar verilmiyor. O yüzden teorik olarak kadılık sisteminden doğrudan ayrılıyor. Kurumun mantığı, sizin için neyin iyi olduğuna sizin karar verdiğiniz bir sistem. Gönüllülük esas. Taleplerinizi ve beklentilerinizi dile getirebiliyorsunuz. Her şeyin mahkemeler eliyle çözülmesini beklemek insan ilişkilerinin gücünü azımsatıyor. Komşunuzla bir uyuşmazlık yaşadığınız zaman davalık olmak ilişkinin geleceği açısından sağlıklı bir durum ortaya çıkarmayacaktır. Arabuluculukta, bozulan ilişkiyi onarma mantığı vardr. Arabuluculuk, hukukçuluk gerektiren bir iş değil. Kimse adına karar verme işi değil. Dünyadaki pratikler de bu yönde."

Üniversite bitir arabulucu ol

TBMM'de görüşülen Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabulucuk Kanun Taslağı'nda, arabulucuk kurumunun, "Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarında uygulanmak üzere" oluşturulduğu kaydedildi. Buna göre, kişiler arasındaki uyuşmazlıklarda mahkemeye gitmeden "arabulucular" aracılığıyla çözüm bulunabilecek. Üniversitelerin 4 yıllık lisans eğitimi veren bölümlerinden mezun olanlar, verilecek eğitimin ardından sınavlarda başarılı bulunursa "arabulucu" olacak. Arabulucular, aralarında uzlaşmazlık bulunan tarafları bir araya getirerek çözüm yolu arayacak. Böylece, sorunun mahkemeye gidilmeden çözülmesi sağlanacak. Taraflar arasında yapılacak anlaşma mahkeme kararı yerine geçecek. Arabulucu, taraflar hakkındaki bilgileri gizli tutmak zorunda olacak. Taraflar, anlaşma sonunda Adalet Bakanlığı'nın belirlediği miktarda ücreti arabulucuya ödeyecek. Bu kapsamda, Arabuluculuk Daire Başkanlığı ve Arabuluculuk Kurulu oluşturulacak. Taslak, tasarının arabuluculara feodal adetleri, şeriat hükümlerini bile uygulama imkanı verdiği iddialarıyla eleştiriliyor.

Kaynak: Milliyet

//